

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра терапевтичної стоматології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан стоматологічного факультету

Євген КОСТЕНКО
доктор медичних наук,
професор закладу вищої освіти
«14» травня 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виробнича лікарська практика
«Терапевтична стоматологія»

IV курс

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня програма	Стоматологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська, англійська

Ужгород 2024

Робоча програма практики «Терапевтична стоматологія» для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» предметної спеціальності (спеціалізації) **Виробнича лікарська практика «Терапевтична стоматологія»** освітньої програми «Стоматологія». Ужгород: УжНУ, 2024. 17 с.

Укладачі:

Гончарук-Хомин М.Ю., доктор філософії, завідувач кафедри
Балега М.І., кандидат медичних наук, доцент
Нестеренко М.Л., асистент кафедри
Крулько Д.В., асистент кафедри

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *терапевтичної стоматології*
протокол № 7 від «9» травня 2024 р.

Завідувач кафедри PhD, Мирослав ГОНЧАРУК-ХОМИН

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету
протокол № 10 від «14» травня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії проф. Оксана КЛІТИНСЬКА

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 2,5	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 75	4
Вид підсумкового контролю: диференційований залік Форма підсумкового контролю: усна, письмова	Семестр:
	8-й
	Індивідуальна робота:
	25
	Самостійна робота:
50	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою практики «Терапевтична стоматологія» для студентів 4 курсу є підготовка лікаря-стоматолога, здатного діагностувати і лікувати захворювання зубів, тканин пародонта, що базується на закріпленні практичних навичок у межах цілей, визначених в освітньо-професійній програмі підготовки фахівців за спеціальністю 221 «Стоматологія», а також надання студентам можливості оволодіти певними навичками проведення профілактичних оглядів, виявлення та усунення факторів ризику виникнення стоматологічних захворювань: збереження здоров'я зубів, органів і тканин порожнини рота, відновлення їх анатомічної форми та фізіологічної функції, запобігання стоматологічним хворобам.

Відповідно до освітньої програми, проходження практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

2. Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність застосовувати знання у практичній діяльності (ЗК 3);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 6);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8);
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10);
- здатність працювати в команді (ЗК 11);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13).

3. Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК 1);
- спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (ФК 2);
- спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (ФК 3);
- спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 4);
- спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 5);
- спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями (ФК 7);
- спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції (ФК 8);
- спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 9);
- спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології (ФК 12);
- спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне) (ФК 13);
- спроможність ведення нормативної медичної документації (ФК 14);
- опрацювання державної, соціальної та медичної інформації (ФК 15);
- спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО (ФК 16).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами проходження практики «Терапевтична стоматологія» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 4. Латинська мова та медична термінологія
- ОК 7. Загальна та оральна біологія
- ОК 9. Медична хімія
- ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія
- ОК 11. Медична біохімія
- ОК 12. Анатомія людини
- ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія
- ОК 14. Фізіологія
- ОК 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія
- ОК 19. Патоморфологія
- ОК 20. Патофізіологія
- ОК 22. Пропедевтика терапевтичної стоматології
- ОК 29. Радіологія
- ОК 32 Терапевтична стоматологія

4. ОЧКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми **Виробнича лікарська практика «Терапевтична стоматологія»**, проходження практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.	ПРН 1
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лищевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.	ПРН 2
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лищевої області для проведення диференційної діагностики захворювань.	ПРН 3
Визначати остаточний клінічний діагноз, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 4
Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, обмеження інформації та часу.	ПРН 5
Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань	ПРН 6
Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 8

Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартами схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 11
Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.	ПРН 13
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 22

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження практики «Терапевтична стоматологія»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
1. Володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.	ПРН 19
2. Вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та стоматологічне обладнання в терапевтичній стоматології.	ПРН 3
3. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати :	ПРН 1
- основні методи обстеження стоматологічних хворих у пацієнтів із захворюваннями тканин пародонту;	
- особливості обстеження пацієнта на етапі планування лікування у пацієнта з пародонтитом;	ПРН 2
- анатоמו-фізіологічні особливості будови та функції пародонту;	ПРН 2
- класифікації патологій пародонту;	ПРН 3
- принципи проведення диференційної діагностики стоматологічних захворювань пародонту;	ПРН 3
- індекси, що характеризують ступінь деструкції пародонта;	ПРН 4
- клінічні симптоми неприємності;	ПРН 5
- практичне застосування засобів гігієни порожнини рота;	ПРН 6
- принципи та етапи лікування стоматологічних хворих із захворюваннями тканин пародонту;	ПРН 8
- принципи проведення шинування рухомих зубів у пацієнтів з патологією пародонта;	ПРН 11
- тактику надання медичної допомоги при неприємності;	ПРН 13
- принципи роботи з сучасними системами та інструментами при лікуванні тканин пародонту;	ПРН 22
- методика проведення закритого та відкритого юретажу у пародонтологічних хворих;	ПРН 22

4. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти реалізувати комплекс практичних навичок з:	ПРН 1
- проведення обстеження стоматологічного хворого;	ПРН 1
- обґрунтування і формулювання попереднього діагнозу;	ПРН 2
- заповнення амбулаторної картки стоматологічного хворого;	ПРН 2
- проведення аналізу результатів обстеження стоматологічного хворого із захворюваннями тканин пародонту;	ПРН 3
- проведення диференційної діагностики різних форм пародонтиту;	ПРН 3
- рентгенологічної діагностики хвороб пародонта, лабораторні методи обстеження пародонтологічних хворих;	ПРН 3
- постановки клінічного діагнозу;	ПРН 4
- вимірювання глибини пародонтальної кишені;	ПРН 4
- визначення невідкладних станів в клініці терапевтичної стоматології – непритомність, колапс, анафілактичний шок;	ПРН 5
- проведення диспансеризації хворих із захворюваннями пародонта;	ПРН 6
- пояснення ролі засобів професійної та індивідуальної гігієни в профілактиці хвороб пародонта;	ПРН 6
- диференційної діагностики різних стадій пародонтиту;	ПРН 8
- використання хірургічних методів лікування хвороб пародонта (гінгівальні, мукогінгівальні, остеомукогінгівальні, естетичні, регенеративні операції);	ПРН 8
- застосування загальних принципів та фаз лікування пацієнтів із хворобами пародонта, складання плану лікування;	ПРН 8
- визначення показань, групи препаратів, схеми лікування, виписування рецептів лікарських засобів;	ПРН 8
- призначення рецептів медикаментозних засобів і фізіотерапевтичного лікування;	ПРН 11
- застосування ручного способу видалення зубних відкладень;	ПРН 11
- визначення тактики надання екстреної медичної допомоги при колапсі та набряку Квінке;	ПРН 13
- призначення місцевого медикаментозного лікування хвороб пародонта, групи препаратів, способи застосування, показання;	ПРН 22
- проведення загального медикаментозного лікування пацієнтів із хворобами пародонта;	ПРН 22
- призначення дієтотерапії у пацієнтів із хворобами пародонта;	ПРН 22
- призначення апаратних, хімічних та комбінованих способів видалення зубних відкладень.	ПРН 22

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

Бази практики "Терапевтична стоматологія" визначаються довгостроковими або короткостроковими договорами між університетом і підприємствами медичної сфери всіх форм власності і є офіційною підставою для проходження практики здобувачів вищої освіти. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами.

Базами проходження практики можуть виступати терапевтичні відділення (кабінети) стоматологічних поліклінік та інші медичні заклади, які забезпечують виконання програми практики для відповідного кваліфікаційного рівня. Вони повинні бути оснащені сучасним діагностичним та лікувальним обладнанням.

Здобувачі мають можливість завчасно самостійно пропонувати місце проходження практики за умови підписання короткострокового договору між університетом та підприємством.

Закріплення здобувачів за базами практики та призначення керівників від кафедри оформлюється

наказом ректора університету.

Стоматологічний факультет наразі має підписані довгострокові договори співпраці з наступним підприємством, що можуть стати базами практики під час проходження практики: ТОВ "Університетська стоматологічна поліклініка".

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ "ТЕРАПЕВТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ":

№	Вид завдання	Кількість балів
1	Проведення зовнішньоротового огляду пародонтологічного хворого.	2
2	Проведення аплікаційного та інфільтраційного знеболення при лікуванні стоматологічних захворювань.	2
3	Проведення ремінералізуючої терапії у випадках пришийкових дефектів твердих тканин в пацієнтів з пародонтитом.	2
4	Заповнення пародонтальної карти та контроль змін параметрів пародонтологічного статусу в ході моніторингу пацієнта	2
5	Вимірювання глибини зубоясенного жолобка та клінічних ясенних та пародонтальних кишень.	2
6	Накладання пародонтальних пов'язок.	2
7	Замішування тимчасових пломбувальних матеріалів, накладання тимчасових пломб.	2
8	Проведення внутрішньоротового огляду пародонтологічного хворого.	2
9	Способи визначення та інтерпретація індексів, що характеризують гігієнічний стан ротової порожнини.	2
10	Способи визначення та інтерпретація індексів, що характеризують ступінь запалення ясен.	2
11	Проведення медикаментозної та інструментальної обробки і пломбування кореневих каналів при лікуванні ендOPERІОПатологій.	2
12	Пломбування каріозних порожнин цементами, композитами.	2
13	Складання плану обстеження та лікування хворих з папілітом, гінгівітом, пародонтитом, ідіопатичними хворобами та пародонтомами.	2
14	Відновлення анатомічної цілісності зуба композитами при ерозії емалі, клиноподібних дефектах, гіоплазії.	2
15	Визначення рН вмісту клінічних ясенних та пародонтальних кишень.	2
16	Проведення скейлінгу та полірування оголеного цементу кореня зуба.	2
17	Техніка покриття зубів лікувальними та профілактичними лаками, гелями.	2
18	Накладання лікувальної пов'язки при хворобах пародонту.	2
19	Закритий кюретаж пародонтальних кишень.	2
20	Техніка видалення зубних відкладень ручним методом.	2
21	Видалення зубного нальоту повітряно-абразивним методом.	2
22	Скласти алгоритм індивідуальної гігієни порожнини рота для	2

	пацієнта із гіпертрофічним гінгівітом.	
23	Продемонструвати техніку ін'єкційного введення препарату при лікуванні хвороб пародонта.	2
24	Виконати вибіркове пришліфування зубів для усунення травматичної оклюзії.	2
25	Адгезивне шинування рухомих зубів при лікуванні пародонтиту.	2
	Разом	50

7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ "ТЕРАПЕВТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ"

№ п/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1	Вчасно прибути на базу проходження виробничої практики. Ознайомлення студента з: -структурою, режимом роботи, правилами внутрішнього розпорядку стоматологічного кабінету; - інструктажем з техніки безпеки, протипожежної безпеки, щодо експлуатації лікувально-діагностичного устаткування; - санітарними нормами закладу.	1-й день практики
2	Виконувати нормативи практики, встановлені в програмі по проходженню практики з терапевтичної стоматології; регулярно заповнювати щоденник практики.	1-2 тиждень практики
3	Оформлення щоденника та остаточного звіту практики.	2 -й тиждень практики
4	Захист практики.	2-й тиждень практики
	Загальна тривалість практики.	2 тижні

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Зміст практики

«Терапевтична стоматологія»

Тема 1. Принципи організації роботи пародонтологічного кабінету. Техніка безпеки під час роботи у стоматологічному кабінеті. Правила оформлення обліково-звітної документації.

Тема 2. Норми етики та деонтології під час роботи зі стоматологічними хворими. Асептика та антисептика. Стерилізація та догляд за стоматологічним інструментарієм.

Тема 3. Прийом хворих зі стоматологічними захворюваннями (некаріозні ураження, карієс, пульпіт, періодонтит, пародонтит).

Тема 4. Проведення основних клінічних методів обстеження пацієнтів із захворюваннями пародонта. Оцінка результатів клінічного обстеження.

Тема 5. Пародонтограма. Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта. Лабораторні методи обстеження хворих із захворюваннями пародонта.

Тема 6. Запальні хвороби пародонта: папіліт, гінгівіт, локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Методи лікування хворих.

Тема 7. Дистрофічно-запальні та дистрофічні захворювання пародонта (генералізований пародонтит,

пародонтоз). Клініка, діагностика, провідні симптоми, диференційна діагностика. Обґрунтування тактики лікування пацієнтів.

Тема 8. Призначення медикаментозних засобів пацієнтам із хворобами пародонта.

Тема 9. Методика проведення закритого та відкритого кюретажу у пародонтологічних хворих.

Тема 10. Методика проведення шинування рухомих зубів у пацієнтів з патологією пародонта.

Тема 11. Практичне застосування засобів гігієни порожнини рота.

Тема 12. Підсумкове заняття.

Структура практики

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
VIII-й семестр						
Тема 1. Принципи організації роботи пародонтологічного кабінету. Техніка безпеки під час роботи у стоматологічному кабінеті. Правила оформлення обліково-звітної документації.	6				2	4
Тема 2. Норми етики та деонтології під час роботи зі стоматологічними хворими. Асептика та антисептика. Стерилізація та догляд за стоматологічним інструментарієм.	7				2	5
Тема 3. Прийом хворих зі стоматологічними захворюваннями (некаріозні ураження, карієс, пульпіт, періодонтит, пародонтит).	7				2	5
Тема 4. Проведення основних клінічних методів обстеження пацієнтів із захворюваннями пародонта. Оцінка результатів клінічного обстеження.	7				2	5
Тема 5. Пародонтограма. Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта. Лабораторні методи обстеження хворих із захворюваннями пародонта.	6				2	4
Тема 6. Запальні хвороби пародонта: папіліт, гінгівіт, локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Методи лікування хворих.	6				2	4
Тема 7. Дистрофічно-запальні та дистрофічні захворювання пародонта (генералізований пародонтит, пародонтоз). Клініка, діагностика, провідні симптоми, диференційна діагностика. Обґрунтування тактики лікування пацієнтів.	6				2	4
Тема 8. Призначення медикаментозних засобів пацієнтам із хворобами пародонта.	6				2	4
Тема 9. Методика проведення закритого та відкритого кюретажу у пародонтологічних хворих.	7				2	5
Тема 10. Методика проведення шинування рухомих зубів у пацієнтів з патологією пародонта.	7				2	5
Тема 11. Практичне застосування засобів гігієни	7				2	5

порожнини рота.						
Тема 12. Підсумкове заняття.	3				3	
Разом за підсумкове заняття	75				25	50
Разом за семестр	75				25	50
Усього годин	75				25	50

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ПРАКТИКИ

«ТЕРАПЕВТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
VIII-й семестр		
1.	Принципи організації роботи пародонтологічного кабінету. Техніка безпеки під час роботи у стоматологічному кабінеті. Правила оформлення обліково-звітної документації.	2
2.	Норми етики та деонтології під час роботи зі стоматологічними хворими. Асептика та антисептика. Стерилізація та догляд за стоматологічним інструментарієм.	2
3.	Прийом хворих зі стоматологічними захворюваннями (некаріозні ураження, карієс, пульпіт, періодонтит, пародонтит).	2
4.	Проведення основних клінічних методів обстеження пацієнтів із захворюваннями пародонта. Оцінка результатів клінічного обстеження.	2
5.	Пародонтограма. Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта. Лабораторні методи обстеження хворих із захворюваннями пародонта.	2
6.	Запальні хвороби пародонта: папіліт, гінгівіт, локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Методи лікування хворих.	2
7.	Дистрофічно-запальні та дистрофічні захворювання пародонта (генералізований пародонтит, пародонтоз). Клініка, діагностика, провідні симптоми, диференційна діагностика. Обґрунтування тактики лікування пацієнтів.	2
8.	Призначення медикаментозних засобів пацієнтам із хворобами пародонта.	2
9.	Методика проведення закритого та відкритого кюретажу у пародонтологічних хворих.	2
10.	Методика проведення шинування рухомих зубів у пацієнтів з патологією пародонта.	2
11.	Практичне застосування засобів гігієни порожнини рота.	2
12.	Підсумкове заняття.	3
	Всього	25

Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
	VIII-й семестр	денна
1.	Профілактика невідкладних станів у клініці терапевтичної стоматології (запаморочення, втрата свідомості, гіпертонічний криз).	2
2.	Профілактика невідкладних станів у клініці терапевтичної стоматології (кропивниця, анафілактичний шок).	2
3.	Визначення провідних симптомів та надання невідкладної допомоги.	2
4.	Методика раціонального протезування при патології пародонту.	2
5.	Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонта.	2
6.	Індексна оцінка стану тканин пародонта та результатів їх проведення.	2
7.	Ведення амбулаторної картки хворого і обліково-звітної документації.	2
8.	Функціональна оцінка стану пародонта та зубів.	2
9.	Застосування загальних принципів лікування пародонтологічних хворих.	2
10.	Складання плану лікування для конкретного пацієнта з патологією тканин пародонта.	2
11.	Методика проведення професійної гігієни порожнини рота.	2
12.	Методика видалення зубних відкладень різними способами.	2
13.	Приготування та застосування пародонтальних пов'язок.	2
14.	Показання і методика вакуум-терапії.	2
15.	Практичне застосування терапії загального призначення з урахуванням показань та протипоказань пацієнтам пародонтологічного профілю.	2
16.	Визначення фармакодинаміки та фармакокінетики рекомендованих препаратів, їх механізм дії.	2
17.	Практичне застосування фізіотерапевтичних методик у комплексному лікуванні хворих з патологією пародонта.	2
18.	Склад та властивості засобів гігієни, рекомендованих для догляду за порожниною рота.	2
19.	Практичне застосування різних методів чищення зубів.	2
20.	Призначення методів і засобів гігієни порожнини рота у комплексній профілактиці хвороб пародонта.	2
21.	Масаж при лікуванні хвороб пародонту. Види масажу, механізм дії, показання.	2
22.	Лікування хвороб пародонту температурними факторами. Кріотерапія.	2
23.	Світлолікування при хворобах пародонту. Види, механізм, показання, методи лікування.	2
24.	Електролікування при хворобах пародонту. Види, механізм, показання, методика лікування.	2

25.	Ідіопатичні захворювання пародонта.	2
	Всього	50

Індивідуальні завдання (у разі потреби)

- а) Використання орієнтовних карт, для організації самостійної роботи з метою:
- оволодіння індивідуальними прийомами переробки великих обсягів інформації з терапевтичної стоматології;
 - опанування універсальними прийомами структурування матеріалу;
 - визначення логічних зв'язків між елементами теоретичної інформації;
 - орієнтування на конкретні форми фіксації результатів;
- б) самостійний пошук нових даних про підходи до лікування патологій твердих тканин зуба, а також пульпіту та періодонтиту;
- в) використання експериментальних лабораторних методів дослідження з матеріалознавства в терапевтичній стоматології;
- г) науково-дослідна робота студента.

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Тривалість практики "Терапевтична стоматологія" для студентів 4-го курсу триває 2 тижні. Терміни проведення практики, розподіл студентів та призначення керівників визначаються наказом по університету у відповідності зі схемою професійно-практичної підготовки студентів.

На базу лікувально-профілактичної установи студент прибуває або за індивідуальним направленням, або у складі групи.

Під час проходженні виробничої практики студент зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультацію щодо оформлення необхідної документації;
- своєчасно прибути на базу проходження виробничої практики;
- виконувати правила охорони праці, техніки безпеки на робочому місці в стоматологічному кабінеті;
- дотримуватися діючих правил внутрішнього трудового розпорядку та трудової дисципліни, встановлених у стоматологічному кабінеті;
- ознайомитися з формами обліку та звітності лікаря стоматолога;
- у повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою практики з терапевтичної стоматології;
- регулярно вести щоденник практики та іншу звітну документацію, передбачену програмою практики;
- брати участь у санітарно-просвітницькій роботі, проводити бесіди з пацієнтами щодо гігієни порожнини рота, засобів та методів профілактики розвитку захворювань пародонту;
- по закінченні виробничої практики скласти звіт роботи, отримати відгук про проходження практики від лікувального закладу та керівника від ВНЗ .
- своєчасно захистити практику.

Практика передбачає самостійне опанування студентами практичними навичками згідно освітньо-професійної програми підготовки фахівців. Вихідний рівень підготовки студентів дозволяє вести прийом самостійно, але за допомогою безпосереднього керівника – лікаря-спеціаліста вищої або першої категорії. Викладач – співробітник кафедри здійснює загальне керівництво, забезпечує контроль відповідності виконання студентом практичних навичок на базі проходження практики таким, що передбачені програмою практики, проводить консультативно-пояснювальну роботу серед лікарів-кураторів і студентів, здійснює прикінцевий контроль та підведення підсумків. Під керівництвом лікаря-стоматолога терапевтичного відділення студент щоденно здійснює прийом хворих. Облік роботи записується у щоденник практики.

Керівництво практикою здійснюють викладачі ВНЗ – асистенти і доценти відповідних кафедр. Загальний керівник та безпосередні керівники студентів від бази повинні бути спеціалістами вищої та 1-ї категорії.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Загальні вимоги до оформлення звіту

В процесі проходження практики кожний студент записує підсумковий звіт у вигляді таблиці про кількість виконаних практичних навичок. Контроль за виконанням завдань здійснюють керівники практики.

Звіт про проходження практики містить у собі аналіз практики, відомості про виконання студентом усіх розділів програми індивідуального завдання, висновки і пропозиції, зауваження та побажання студента щодо підсумків практики, список використаних літературних джерел.

До звіту додаються відповідні пояснення, таблиці, схеми тощо. За своєю структурою звіт про практику складається з титульного аркушу, змісту, вступу, основної частини (з двох розділів), висновків, списку використаних джерел та додатків (за потребою).

В звіт студента про виконану роботу під час виробничої практики потрібно записати наступні положення:

1. Коротка характеристика бази (думка студента).
2. Оснащення бази та забезпечення інструментарієм, матеріалами.
3. Щоденне навантаження.
4. Взаємовідносини студента із співробітниками базової лікувальної установи.
5. Новизна знань, що отримав студент під час практики.
6. Побажання і пропозиції студента щодо покращення організації виробничої практики.

Порядок допуску звіту до захисту практики

Належно оформлений звіт і заповнений щоденник студент здає керівнику від бази практики, який у разі позитивної оцінки візує звіт на титульному аркуші та складає характеристику на здобувача, котра відображається у щоденнику практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, характеристика керівників виробничої практики на студента, відгук і оцінка роботи студента на практиці від закладу охорони здоров'я та університету подається на перевірку безпосередньо керівнику практики від кафедри у термін, який визначається кафедрою та регламентується нормативними й методичними документами з організації та проведення практики.

Переданий на кафедру та зареєстрований у встановленому порядку звіт перевіряється керівником практики від кафедри. Якщо за результатами перевірки звіту виявлено його відповідність вимогам університету, то звіт рекомендується до захисту перед комісією безпосереднім керівником та завіряється його підписом з позначенням дати здійснення підпису.

У випадку виявлення невиконаних робіт, невідповідності вимогам університету, звіт направляється на доопрацювання студенту.

Після закінчення виробничої практики при наявності звітної документації, характеристики керівників, студенти складають залік перед комісією, до складу якої входять керівники практики від базового лікувального закладу та ВНЗ.

Оцінка виставляється в щоденник виробничої практики та залікову книжку студента. Студент, що не виконав програму практики, отримав негативний відгук про свою роботу або незадовільну оцінку на заліку, направляється повторно на практику під час студентських канікул або відраховується з ВНЗ.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Диференційований залік з практики приймається у формі звітної конференції комісією викладачів кафедри.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою згідно якої максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що

виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для диф. заліку, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка з дисципліни **FX** ("2") виставляється студентам, яким не зараховано підсумкове заняття з практики.

Оцінка **F** ("1") виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенні практики (не виконали навчальну програму і не набрали за поточну навчальну діяльність мінімальну кількість балів) повинні пройти повторну практику за індивідуальним навчальним планом.

Оцінка «ВІДМІННО»

виставляється студенту, який володіє глибокими та систематичними знаннями з терапевтичної стоматології у відповідності з навчальною програмою, засвоїв основну, додаткову літературу та лекційний курс. Студент, що претендує на відмінну оцінку мусить розуміти клінічне та практичне значення терапевтичної стоматології, її зв'язок з іншими медичними дисциплінами. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, знає хід та послідовність самостійної роботи для виконання практичного завдання, виявляє елементи творчого мислення. Студент обов'язково повинен знати принципи фантомного курсу, передбачених програмою згідно переліку «практичних навичок».

Оцінка «ДОБРЕ»

заслуговує студент, що повністю володіє програмним матеріалом, засвоїв основну навчальну літературу, може самостійно виконати мінімум практичних навичок.

Оцінка «ЗАДОВІЛЬНО»

заслуговує студент, який знає лише основи програмного матеріалу в об'ємі, достатньому для подальшого навчання на стоматологічному факультеті та для виконання роботи по професії лікаря-стоматолога. Студент зазнає труднощів при виконанні практичної роботи і не в повному обсязі володіє необхідними практичними навичками.

Оцінка «НЕЗАДОВІЛЬНО»

виставляється студенту, що має суттєві прогалини у знаннях програмного матеріалу, не володіє потрібними практичними навичками. Оцінка «незадовільно» виставляється студентам, які не придатні продовжити навчання на стоматологічному факультеті та виконувати свої професійні обов'язки без додаткового засвоєння матеріалу з терапевтичної стоматології.

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів

№ п/п	Вид роботи	Бали
1	Виконання індивідуальних завдань.	50
2	Звіт про проходження практики. Оцінка практики від лікувального закладу та керівника від ВНЗ.	10
3	Оформлення документації (щоденник, графік проходження).	15
4	Представлення результатів виконання програми практики.	15
5	Захист практики.	10
6	Максимальна оцінка за практику (разом).	100

Загальна оцінка результатів проходження практики здійснюється з урахуванням оцінки за звіт та публічний захист практики і становить сумарний підсумок. При оцінюванні враховується письмове оформлення звітної документації, ступінь реалізації індивідуальної програми практики, характеристики керівників від бази практики та від кафедри, дотримання календарного плану та графіка індивідуально-консультативної роботи тощо.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Перелік теоретичних питань до диференційованого заліку

1. Пародонтологія як розділ терапевтичної стоматології. Анатомо-гістологічні і фізіологічні особливості тканин пародонту.
2. Класифікація захворювань пародонта в історичному аспекті.
3. Класифікація М.Ф.Данилевського. Позитивні якості і недоліки.
4. Класифікація МКХ – 10. Позитивні якості і недоліки.
5. Класифікація І.С. Мащенко. Позитивні якості та недоліки.
6. Організаційні особливості клініки терапевтичної стоматології, її обладнання і техніка безпеки.
7. Особливості клінічного обстеження хворих з патологією пародонта.
8. Заповнення паспортної частини медичної карти стоматологічного хворого.
9. Особливості запису анамнезу хвороби.
10. Особливості збору даних анамнезу життя хворого.
11. Зовнішньоротовий огляд хворого.
12. Огляд стану зубоясенного прикріплення.
13. Визначення характеру вмісту пародонтальної кишені.
14. Класифікація рецесії ясен. Вимірювання глибини пародонтальної кишені.
15. Діагностика прикусу зубних рядів.
16. Діагностика клиноподібних дефектів та ерозії емалі.
17. Визначення ступеня рухомості зубів за Ентіним.
18. Діагностика травматичної оклюзії за Пушенко.
19. Визначення травматичних чинників.
20. Оцінка кровоточивості ясен за Т.Ф. Виноградовою.

21. Визначення стійкості капілярів ясен за В.І. Кулаженко.
22. Дослідження ясенної рідини.
23. Визначення РН-вмісту пародонтальних кишень.
24. Огляд власне ротової порожнини.
25. Визначення індексів, що характеризують ступінь запалення ясен. Визначення індексів, що характеризують ступінь деструкції пародонта. Визначення індексів, що фіксують кількість бляшок і зубного каменю.
26. Визначення індексів, які характеризують необхідність та обсяг лікувальних заходів.
27. Проведення функціональних методів дослідження.
28. Помилки та ускладнення в діагностиці хворих з патологією тканин пародонта.
29. Класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика папіліта.
30. Класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика катарального, гіпертрофічного, виразкового, гангренозного і атрофічного гінгівітів.
31. Класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика пародонтиту.
32. Класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика пародонтозу.
33. Клініка ідіопатичних захворювань пародонта.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
2. Основи ручного скейлінгу. Книга. Т.Б. Волінська. – Київ. – 2016.
3. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник [Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін.] – Тернопіль: 2017. – 120 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М.Батіг, В.І.Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.

Допоміжна література

1. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.
2. Невідкладні стани у стоматологічній практиці: навч. посіб./ І.М.Скрипник, П.М. Скрипников, Л.Я. Богашова, О.Ф. Гопко. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 224 с.
3. Eaton KA, Ower P, editors. Practical Periodontics-E-Book. Elsevier Health Sciences; Sep30, 2022.
4. Palmer R, Floyd P, editors. Periodontology. Springer International Publishing; Jul 20, 2021.
5. Reddy S. Essentials of clinical periodontology & periodontics. JP Medical Ltd; Nov 30, 2017.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронний ресурс [<https://nmuofficial.com/files/kaf88/books/danilevskiy-3.pdf>]
2. Електронний ресурс [https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/tQslfryfpOI9BNVTjNEjZLNBkEaDPNAyJQbPuiJ.pdf]
3. Електронний ресурс [<http://surl.li/qfecw>]